

**INVESTICIONO-RAZVOJNI
FOND CRNE GORE A.D.**

Broj 01-1280/1

Podgorica, 25.04. 2012 god.

**INVESTICIONO RAZVOJNI FOND
CRNE GORE A.D., PODGORICA**

**Finansijski iskazi
31. decembar 2011. godine i
Izveštaj nezavisnog revizora**

S A D R Ž A J:

	Strana
Finansijski iskazi:	
Iskaz o ukupnom rezultatu	3
Iskaz o finansijskoj poziciji	4
Iskaz o promjenama na kapitalu	5
Iskaz o tokovima gotovine	6
Napomene uz finansijske iskaze	7-32

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima i Upravnom odboru Investiciono razvojnog fonda Crne Gore A.D., Podgorica

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza (strana 3 do 32) Investiciono razvojnog fonda A.D., Podgorica (u daljem tekstu „IRFCG A.D.”) koji obuhvataju iskaz o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2011. godine i odgovarajući iskaz o ukupnom rezultatu, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o tokovima gotovine za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske iskaze.

Odgovornost rukovodstva za finansijske iskaze

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih iskaza u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore, kao i za interne kontrole koje smatra neophodnim za sastavljanje finansijskih iskaza koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim iskazima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski iskazi ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim iskazima. Odabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim iskazima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su neophodne za sastavljanje finansijskih iskaza u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizijskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnijih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih iskaza.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbijavaju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski iskazi Investiciono razvojnog fonda Crne Gore A.D., Podgorica za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2011. godine, su sastavljeni, po svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na sljedeće:

- a) Kao što je objelodanjeno u napomeni 3.11 IRFCG A.D. je u skladu sa Zakonom o Investiciono razvojnog fonda Crne Gore u obavezi da svoje poslovanje uskladi sa djelovima Zakona o bankama koji se odnosi na adekvatnost kapitala i odlukama o upravljanju rizicima. Na finansijske iskaze sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine IRFCG A.D. je primijenio samo odredbe odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama jer po mišljenju rukovodstva IRFCG A.D. preostale odluke zbog načina uređenja IRFCG A.D. se ne mogu primjenjivati na IRFCG A.D.

(nastavlja se)

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima i Upravnom odboru Investiciono razvojnog fonda Crne Gore A.D., Podgorica (nastavak)

Skretanje pažnje (nastavak)

- b) Kao što je prikazano u napomeni 22 uz finansijske iskaze, IRFCG A.D. sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine solidarno odgovara u sudskim sporovima ukupne vrijednosti EUR 1,596,670. Osim za iznos od EUR 36,241 IRFCG A.D. nije izvršio rezervisanja za eventualne obaveze po navedenim sporovima, zbog toga što, po procjeni rukovodstva IRFCG A.D., iako nije sa sigurnošću moguće predvidjeti konačan ishod sporova, IRFCG A.D. neće biti izložen materijalno značajnim potencijalnim gubicima po navedenom osnovu.

Naše mišljenje nije kvalifikovano po gore navedenim pitanjima.

Deloitte d.o.o., Podgorica
Podgorica, Crna Gora
6. aprila 2012. godine

Žarko Mionić, Ovlašćeni revizor
(Licenca broj 062 izdata 10. marta 2011. godine)

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU
 Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine
 (Iznosi u EUR)

<i>Red. broj propisanog obrasca</i>	Kategorija / Pozicija	Napomene	Tekuća 2011. godina	Prethodna 2010. godina
	POSLOVNI PRIHODI		2,783,141	3,965,029
1	Prihodi od prodaje (kamata iz osnovne djelatnosti)	4	2,728,948	3,941,151
5	Ostali poslovni prihodi		54,193	23,878
	POSLOVNI RASHODI		(1,107,219)	(835,745)
2	Troškovi materijala		(29,763)	(24,717)
3	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	5	(693,737)	(470,088)
4	Troškovi amortizacije i rezervisanja	6	(38,194)	(21,419)
5	Ostali poslovni rashodi	7	(345,525)	(319,521)
A	POSLOVNI REZULTAT		1,675,922	3,129,284
I	Finansijski prihodi	8	402,236	901,888
II	Finansijski rashodi		-	-
B	FINANSIJSKI REZULTAT		402,236	901,888
I	Ostali prihodi	9	1,230,264	311,174
II	Ostali rashodi	10	(2,603,359)	(442,264)
C	REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI		(1,373,095)	(131,090)
F	REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA		705,063	3,900,082
H	PORESKI RASHOD PERIODA		(29,537)	(271,465)
1	Tekući porez na dobit	11	(20,492)	(267,635)
2	Odloženi poreski rashodi	11	(9,045)	(3,830)
I	NETO REZULTAT		675,526	3,628,617
J	ZARADA PO AKCIJI		0.0069	0.0373

Napomene na narednim stranama
 čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Ovi finansijski iskazi su usvojeni od strane rukovodstva Investiciono razvojnog fonda Crne Gore A.D., Podgorica 29. marta 2012. godine.

Potpisano u ime Investiciono razvojnog fonda Crne Gore, Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih
 iskaza

Direktor Investiciono razvojnog fonda

(Nemanja Nikolić)

M.P.

(Predrag Poček)

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI
31. decembra 2011. godine
(Iznosi u EUR)

<i>Red. broj propisanog obrasca</i>	<i>Kategorija / Pozicija</i>	<i>Napomene</i>	31. decembar 2011.	31. decembar 2010.
	AKTIVA			
B	STALNA IMOVINA		<u>63,172,535</u>	<u>63,706,065</u>
II	Nematerijalna ulaganja	12	157,057	-
III	Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva		<u>5,574,337</u>	<u>2,131,104</u>
1	Nekretnine postrojenja i oprema	12	1,145,487	945,741
2	Investicione nekretnine	13	4,428,850	1,185,363
IV	Dugoročni finansijski plasmani		<u>57,441,141</u>	<u>61,574,961</u>
1	Učešća u kapitalu	14	18,899,452	24,718,286
3	Ostali dugoročni finansijski plasmani	15	38,541,689	36,856,675
E	OBRTNA SREDSTVA		<u>30,300,520</u>	<u>32,881,892</u>
I	Zalihe		4,653	-
II	Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina		<u>30,295,867</u>	<u>32,881,892</u>
1	Potraživanja	16	3,967,175	1,740,756
3	Kratkoročni finansijski plasmani	17	13,970,465	11,360,472
4	Gotovinski ekvivalenti i gotovina	18	12,357,927	19,779,855
5	Porez na dodatu vrijednost i AVR		300	809
F	UKUPNA AKTIVA		<u>93,473,055</u>	<u>96,587,957</u>
	PASIVA			
A	KAPITAL		<u>92,939,708</u>	<u>96,123,758</u>
I	Osnovni kapital	19	99,361,508	97,240,507
IV	Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		519,799	1,617,831
V	Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		(11,245,742)	(6,363,197)
VI	Neraspoređena dobit		4,304,143	3,628,617
B	DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE		<u>36,241</u>	<u>45,199</u>
I	Dugoročna rezervisanja	20	36,241	45,199
C	ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	11	12,875	3,830
D	KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE		<u>484,231</u>	<u>415,170</u>
I	KRATKOROČNE OBAVEZE		<u>484,231</u>	<u>415,170</u>
3	Obaveze iz poslovanja	21	463,421	131,634
4	Ostale kratkoročne obaveze i PVR		-	15,826
5	Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda		318	75
6	Obaveze po osnovu poreza na dobit		20,492	267,635
E	UKUPNA PASIVA		<u>93,473,055</u>	<u>96,587,957</u>

Napomene na narednim stranama
 čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

(Iznosi u EUR)

Sadržaj / Opis	Osnovni kapital	Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	Neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje, 23. april 2010.	97,240,507	-	-	-	97,240,507
Nerealizovani dobiti po osnovu svođenja	-	1,617,831	-	-	1,617,831
Nerealizovani gubici po osnovu svođenja	-	-	(6,363,197)	-	(6,363,197)
Neto dobit tekuće godine	-	-	-	3,628,617	3,628,617
Stanje, 31. decembra 2010.	<u>97,240,507</u>	<u>1,617,831</u>	<u>(6,363,197)</u>	<u>3,628,617</u>	<u>96,123,758</u>
Dokapitalizacija	2,121,001	-	-	-	2,121,001
Nerealizovani gubici po osnovu svođenja	-	(1,098,032)	(4,882,545)	-	(5,980,577)
Dobit tekuće godine	-	-	-	675,526	675,526
Stanje, 31. decembra 2011.	<u>99,361,508</u>	<u>519,799</u>	<u>(11,245,742)</u>	<u>4,304,143</u>	<u>92,939,708</u>

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine
(Iznosi u EUR)

Kategorija/Pozicija	Tekuća 2011. godina	Prethodna 2010. godina
A. Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	99,512	-
Prodaja i primljeni avansi	36,528	-
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	62,984	-
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	1,404,860	766,771
Isplate dobavljačima i dati avansi	443,347	321,294
Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	689,541	445,477
Porez na dobitak	267,635	-
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	4,337	-
Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti	(1,305,348)	(766,771)
B. Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja		
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	15,495,907	8,623,588
Prodaja akcija i udjela (neto prilivi)	-	-
Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	64,701	5,700
Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	12,997,470	6,569,839
Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	2,233,736	1,968,049
Primljene dividende	200,000	80,000
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	23,373,364	10,689,503
Kupovina akcija i udjela (neto odlivi)	69,589	-
Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	4,749,322	70,456
Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	18,554,453	10,619,047
Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja	(7,877,457)	(2,065,915)
C. Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja		
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	2,141,877	6,655,431
Uvećanje osnovnog kapitala	2,121,001	6,636,421
Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	20,876	19,010
I. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	381,000	-
Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	381,000	-
Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja	1,760,877	6,655,431
D. Neto tok gotovine	(7,421,928)	3,822,745
E. Gotovina na početku izvještajnog perioda	19,779,855	15,957,110
H. Gotovina na kraju izvještajnog izvještajnog perioda	12,357,927	19,779,855

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

1. OSNIVANJE I DJELATNOST

Investiciono razvojni fond Crne Gore A.D., Podgorica (u daljem tekstu „IRFCG A.D.“) osnovan je 23. aprila 2010. godine u skladu sa Zakonom o Investiciono razvojnem fondu Crne Gore („Sl. list CG”, br. 88/09) i registrovan kod Privrednog suda u Podgorici po brojem 4-0009175-001.

Zakonom je uređeno da se IRFCG A.D. osniva u cilju podsticanja i ubrzanja privrednog razvoja Crne Gore i to:

- 1) okončanjem procesa privatizacije prodajom kapitala stečenog u procesu svojinske transformacije;
- 2) podrškom mikro, malim i srednjim preduzećima i preduzetnicima;
- 3) podrškom infrastrukturnim projektima, projektima vodosnadbijevanja, tretmana otpadnih voda i zaštite životne sredine; kao i
- 4) finansiranjem projekata od lokalnog, regionalnog i državnog značaja.

Zakonom je uređeno da osnivački kapital IRFCG A.D. ne može biti manji od EUR 50,000,000. Osnivački kapital IRFCG A.D. čini cjelokupni kapital Fonda za razvoj koji je umanjen za obaveze po osnovu Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju („Sl. list CG”, br. 21/04 i 49/07). Osnivački kapital IRFCG A.D. činiće i sredstva koja su usmjerena Direkciji za mala i srednja preduzeća za finansiranje razvoja malih i srednjih preduzeća.

Zakonom je uređeno da IRFCG A.D. danom početka rada preuzme poslove praćenja i realizacije finansijske podrške razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća, koje je obavljala Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća.

IRFCG A.D. može biti član, osnivač i/ili akcionar, domaćih i međunarodnih finansijskih institucija, privrednih društava u Crnoj Gori i u inostranstvu, uz saglasnost osnivača, može koristiti međunarodne fondove, zaduživati se u Crnoj Gori i u inostranstvu na tržištu novca i kapitala, može da kupuje i prodaje hartije od vrijednosti, udjele, na domaćem i inostranom tržištu u svrhu obavljanja djelatnosti u skladu sa zakonom i aktima poslovne politike IRFCG A.D., uz saglasnost osnivača.

Djelatnost IRFCG A.D. predstavlja podsticanje privrednog razvoja, svojinskog, proizvodnog i finansijskog prestrukturiranja privrede, razvoja tržišta kapitala i unaprijeđenja efikasnosti upotrebe kapitala. U skladu sa Zakonom o Investiciono razvojnem fondu Crne Gore, sredstva za poslovanje IRFCG A.D. stiže:

- 1) iz prihoda ostvarenih poslovanjem IRFCG A.D.;
- 2) prodajom akcija i udjela iz portfelja IRFCG A.D.;
- 3) iz ostatka likvidacione ili stečajne mase, prodajom preostale imovine u slučaju likvidacije ili stečaja sprovedenog nad društvom u vlasništvu IRFCG A.D.;
- 4) iz dobiti društava u kojima IRFCG A.D. ima akcije ili udjele;
- 5) izdavanjem hartija od vrijednosti;
- 6) iz anuiteta po osnovu kreditnih plasmana i investicione aktivnosti IRFCG A.D.;
- 7) uzimanjem kredita i pozajmica u zemlji i inostranstvu, kao i primanjem donacija i
- 8) iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Svoju djelatnost IRFCG A.D. obavlja u Podgorici, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br. 126/1.

Na dan 31. decembra 2011. godine IRFCG A.D. ima 30 zaposlenih (31. decembra 2010. godine 23 zaposlena).

Iako je IRFCG A.D. formalno osnovan 23. aprila 2010. godine on je poslovnu aktivnost preuzeo od svog pravnog prethodnika Fonda za razvoj 1. februara 2010. godine jer su od tog dana sredstva Fonda za razvoj prenešena na IRFCG A.D..

Članovi Upravnog Odbora IRFCG A.D.

Upravni Odbor IRFCG A.D. čine članovi čija su imena prikazana u pregledu koji slijedi:

Ime i prezime	Pozicija
Dr. Dragan Lajović	Predsjednik
Mr. Zoran Vukčević	Član
Mr. Damir Rašketić	Član

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza

IRFCG A.D. vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Sl list CG”, br. 69/2005, 80/2008 i 32/2011), i Pravilniku o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica („Sl. list CG”, br. 5/2011) i u skladu sa računovodstvenim politikama Investiciono razvojnog fonda Crne Gore.

Finansijskih iskazi IRFCG A.D. sastavljeni su u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i računovodstvenim politikama obrazloženim u napomeni 3.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je Euro (EUR).

2.2. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva od rukovodstva IRFCG A.D. korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi / rashodi od kamata

Prihodi i rashodi po osnovu kamata i drugi troškovi pozajmljivanja knjiže se u korist i na teret obračunskog perioda na koji se odnose.

3.2. Prihodi po osnovu učešća u dobiti - dividende

Primljene dividende evidentiraju se u iskazu o ukupnom rezultatu u okviru finansijskih prihoda u objavljenom iznosu, umanjene za porez po odbitku od 9%.

3.3. Prihodi po osnovu faktoring poslova

Prihodi po osnovu naknada za obavljanje faktoring poslova i kamate po istom osnovu knjiže se u korist obračunskog perioda na koji se odnose.

3.4. Beneficije za zaposlene

/i/ Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, IRFCG A.D. je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. IRFCG A.D. je, takođe, obavezan da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

/ii/ Obaveze po osnovu otpremnina

Sadašnja vrijednost ostalih budućih obaveza po Opštem kolektivnom ugovoru kao što su otpremnine za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova, po procjeni rukovodstva IRFCG A.D. nema materijalno značajnog efekta na finansijske iskaze posmatrane u cjelini i zbog toga u ovim finansijskim iskazima nisu izvršena rezervisanja po osnovu beneficija zaposlenih.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Pozitivne i negativne kursne razlike

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja su preračunati u EUR primjenom zvaničnih deviznih kurseva važećih na dan iskaza o finansijskoj poziciji objavljenih od strane Centralne banke Crne Gore.

Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursovima važećim na dan poslovne promjene.

Pozitivne i negativne kursne razlike koje nastaju preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine knjiže se u korist ili na teret iskaza o ukupnom rezultatu.

3.6. Porezi i doprinosi

Porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list CG”, br. 80/2004, br. 40/2008, br. 86/2009, br. 73/2010 i br. 40/2011). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u iskazu o ukupnom rezultatu uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (članovi 8 i 9 za usklađivanje prihoda i članovi 10 do 20 za usklađivanje rashoda).

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjene poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema iskazu o finansijskoj poziciji, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum iskaza o finansijskoj poziciji se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge dažbine koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim republičkim i lokalnim poreskim propisima.

3.7. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se sastoje od softvera i licenci. Nematerijalna ulaganja koja su nabavljena kapitalizuju se u visini nabavne vrijednosti na dan transakcije. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju u visini nabavne vrijednosti umanjene za ukupnu akumuliranu amortizaciju i eventualne ukupne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Troškovi koji se direktno mogu povezati sa određenim softverom i koji će generisati ekonomsku korist u periodu dužem od jedne godine, evidentiraju se kao nematerijalna ulaganja. Troškovi održavanja i razvoj kompjuterskih softvera se evidentiraju kao trošak u trenutku njihovog nastanka.

Društvo ne posjeduje nematerijalna ulaganja sa neograničenim vijekom upotrebe.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Nekretnine i oprema

Pod nekretninama i opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Nekretnine se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti.

Nakon početnog priznavanja nekretnine su iskazuju po njihovoj procijenjenoj vrijednosti. Procjena je izvršena metodom tržišne vrijednosti, uzimajući u obzir preostali korisni vijek trajanja nekretnine.

Povećanja nastala prilikom revalorizacije se knjiže u korist revalorizacionih rezervi, osim za iznose za koje ta povećanja predstavljaju storniranje iznosa smanjenja vrijednosti, koja su po ranijim revalorizacijama bila utvrđena za ista ta sredstva i koja su, u ranijim periodima, bila priznata kao trošak, u kom slučaju se revalorizacijom utvrđeno povećanje knjiži u korist iskaza o ukupnom rezultatu do iznosa do koga je ranije smanjenje bilo knjiženo kao trošak. Smanjenja utvrđena na osnovu revalorizacije se evidentiraju na teret iskaza o ukupnom rezultatu u iznosima koji prelaze eventualne prethodne pozitivne efekte revalorizacije evidentirane u korist revalorizacionih rezervi.

Učestalost revalorizacije zavisi od kretanja fer vrijednosti nekretnina, vrši se u slučajevima kada neto sadašnja vrijednost nekretnina materijalno značajno odstupa od fer vrijednosti na dan iskaza o finansijskoj poziciji.

Oprema je iskazana po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni troškovi: troškovi zamjene djelova opreme (ugradnja novih rezervnih djelova), troškovi značajnijih adaptacija i generalnih popravki priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti nekretnina i opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti. Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja nekretnina i opreme: zamjena i ugradnja rezervnih djelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki opreme, smatraju se rashodom perioda u kom su nastali.

Oprema čija je pojedinačna nabavna vrijednost u vrijeme nabavke veća od EUR 300 („Sl. listu CG“, br. 40/2008 i br. 86/2009), a koristi se duže od jednog obračunskog perioda, svrstava se u opremu u skladu sa Pravilnikom o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije („Sl. listu CG“, br. 28/2002).

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, iskazuju se u iskazu o ukupnom rezultatu kao dio ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

3.9. Amortizacija

Otpisivanje građevinskih objekata, opreme i nematerijalnih ulaganja se vrši primjenom proporcionalne metode kojom se vrijednost sredstava u potpunosti otpisuje tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

Otpisivanje se vrši po stopama koje su zasnovane na preostalom korisnom vijeku upotrebe sredstava, procijenjenom od strane rukovodstva Društva i usvojenog od strane Odbora direktora Društva. Preispitivanje korisnog vijeka upotrebe vrše nadležne službe Društva.

Obračun amortizacije građevinskih objekata, opreme i nematerijalnih ulaganja počinje u trenutku kada sredstva postanu raspoloživa za korišćenje odnosno, nalaze se na lokaciji i u stanju neophodnom za korišćenje na način utvrđen od strane rukovodstva.

Amortizacija prestaje da se obračunava na dan kada se sredstva klasifikuju kao raspoloživa za prodaju, ili na dan kada se sredstva isknjiže, zavisno od toga koji je od ta dva dana raniji.

Obračun amortizacije ne prestaje ukoliko je sredstvo neiskorišćeno ili povučeno iz aktivnog korišćenja (ali nije rashodovano niti namijenjeno prodaji), osim ukoliko je sredstvo potpuno amortizovano.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Amortizacija (nastavak)

Osnovne godišnje stope amortizacije u primjeni su:

<u>Glavne grupe opreme</u>	<u>Stopa amortizacije (%)</u>	<u>Stopa amortizacije koja se priznaje u poreskom bilansu (%)</u>
<i>Građevinski objekti</i>	1.30	5.00
<i>Oprema</i>		
Računarska i ostala IT oprema	20.00	30.00
Vozila	15.50	15.00
Kancelarijska oprema	7.00-20.00	15.00
Ostala oprema	20.00	20.00

U skladu sa Članom 13 stav 6 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. List CG” br. 80/2004, br. 40/2008 i br. 86/2009) amortizacija licenci, ostalih nematerijalnih ulaganja i građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, odnosno opreme i aplikativnih softvera primjenom degresivnog metoda za cijeli period, bez obzira na datum aktivacije.

3.10. Investicione nekretnine

Ulaganje u nekretnine namijenjene sticanju prihoda (investicione nekretnine) predstavlja ulaganje u imovinu koja se drži u cilju sticanja prihoda putem izdavanja u zakup ili od povećanja tržišne vrijednosti, ili i jedno i drugo, a ne za korišćenje ili prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investicione nekretnine vrednuju se po njihovoj fer vrijednosti procjenjenoj od strane nezavisnog procjenjivača, a dobit ili gubitak proistekao iz promjene fer vrijednosti priznaje se u korist ili na teret iskaza o ukupnom rezultatu.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom prodaje investicionih nekretnina, iskazuju se u iskazu o ukupnom rezultatu kao dio poslovnih prihoda ili kao dio poslovnih rashoda.

3.11. Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u iskazu o finansijskoj poziciji IRFCG A.D., od momenta kada je IRFCG A.D. ugovornim odredbama vezan za instrument.

IRFCG A.D. je finansijska sredstva klasifikovao u sljedeće kategorije: dugoročni finansijski plasmani u državne obveznice koje se drže do dospelja, dugoročni finansijski plasmani u hartije od vrijednosti – akcije raspoložive za prodaju, dugoročni finansijski plasmani u kapital pridruženih pravnih lica, krediti i potraživanja. Rukovodstvo IRFCG A.D. vrši klasifikaciju svojih ulaganja u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada IRFCG A.D. izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada IRFCG A.D. ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

Dugoročni finansijski plasmani koji se drže do dospelja

Dugoročni finansijski plasmani koji se drže do dospelja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplatama i fiksnim dospeljem, i za koja rukovodstvo IRFCG A.D. ima pozitivnu namjeru i sposobnosti da ih drži do roka dospelja. Ulaganja koja se drže do dospelja se odnose na obveznice stare devizne štednje emitovane od strane Ministarstva finansija Crne Gore, obveznice za potrebe ulaganja u saniranje mreže drumskih puteva emitovane od strane Ministarstva finansija Crne Gore i obveznice za finansiranje infrastrukturnih i ekoloških projekata emitovane od strane Opština u Crnoj Gori.

Navedeni plasmani iskazani su po amortiziranom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope umanjen za umanjenje vrijednosti na osnovu procjene rukovodstva o njihovoj vjerovatnoj naplativosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Finansijski instrumenti (nastavak)

Dugoročni finansijski plasmani u hartije od vrijednosti raspoloživi za prodaju

Dugoročni finansijski plasmani raspoloživi za prodaju obuhvataju hartije od vrijednosti koje nije moguće klasifikovati kao finansijska sredstva kojima se trguje ni kao finansijska sredstva koja se drže do dospelja i sastoje se od ulaganja u kapital (akcije) privrednih društava koja su registrovana kod Centralne depozitarne agencije Crne Gore (CDA) i ulaganja u kapital privrednih društava koja nisu registrovana kod CDA. IRFCG A.D. navedena ulaganja drži određeni vremenski period do momenta privatizacije. Postupak promjene vlasništva se sprovodi u skladu sa odgovarajućim Planom privatizacije koji usvaja Vlada Crne Gore.

U skladu sa Zakonom o svojinskoj i upravljačkoj transformaciji privrede Crne Gore („Sl. list CG“, br. 2/92, 17/92, 27/94, 30/94, 23/96) pravni prethodnik IRFCG A.D., Fond za razvoj je učešća u kapitalu stekao bez naknade. Fond za razvoj je inicijalno vrednovao u svojim poslovnim knjigama navedena učešća u kapitalu kao dugoročne finansijske plasmane - finansijska sredstva raspoloživa za prodaju po procijenjenoj nominalnoj vrijednosti koja je bila izražena u DEM do 31. decembra 2001. godine, odnosno u EUR od 1. januara 2002. godine, u korist kapitala Fonda za razvoj koji je u cjelosti u državnom vlasništvu.

U slučajevima kada ne postoji aktivno tržište odnosno kada se hartije od vrijednosti u vlasništvu IRFCG A.D. ne kotiraju na aktivnim tržištima (privredna društva koja nisu registrovana kod CDA), i za društva koja nemaju bilanse procjena fer vrijednost navedenih finansijskih ulaganja nije vršena zbog nedostatka podataka.

Dugoročni finansijski plasmani u hartije od vrijednosti raspoloživi za prodaju sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine iskazani su po pravičnoj vrijednosti na osnovu procjene izvršene od strane rukovodstva u skladu sa Uputstvom o načinu i postupku naknadne procjene vrijednosti hartija od vrijednosti („Sl. list CG“, br. 34/11). Procjena je izvršena korišćenjem 4 kriterijuma i to:

1. Kriterijum kontrole
2. Kriterijum utrživosti
3. Kriterijum strukture kapitala - % neto imovine
4. Kriterijum finansijskog rezultata - % neto marže.

Nakon analize četiri navedena kriterijuma, vrši se obračun finalnog multiplikatora u zavisnosti od procentualnog učešća državnog kapitala u ukupnom kapitalu društva:

1. Ukoliko državni paket akcija iznosi manje od 25% ukupnih emitovanih akcija nekog privrednog društva, onda je za taj „manjinski paket“ obračunat finalni multiplikator isključivo po kriterijumu utrživosti akcija na berzama kapitala.
2. Ukoliko državni paket akcija iznosi preko 25% od ukupno emitovanih akcija nekog privrednog društva, onda je za taj „većinski paket“ obračunat finalni multiplikator zbrajajući pojedinačne multiplikatore po kriterijumima kontrole, strukture kapitala i finansijskog rezultata.

Osnovica za primjenu finalnog multiplikatora obračunata je kao prosječna ponderisana vrijednost između:

1. Tržišne cijene akcija na dan 31. decembra 2011. godine.
2. Prosječne cijene akcija u periodu 01. januara do 31. decembra 2011. godine.

Kao ponder je uzet kriterijum odstupanja tržišne cijene na dan 31. decembra 2011. godine od prosječne godišnje cijene.

Procjena fer vrijednosti jedne akcije se dobija množenjem prosječne ponderisane cijene akcija i obračunatog finalnog multiplikatora.

Ukoliko postoji indikacija da za neki dugoročni finansijski plasman raspoloživ za prodaju postoji obezvrjeđenje, naknadivi iznos te imovine se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja. Ukoliko je naknadivi iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti iskazane u finansijskim iskazima, vrijednost sredstva iskazanog u finansijskim iskazima se smanjuje do svoje naknadive vrijednosti. Obezvrjeđenje se priznaje na teret rezervi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Finansijski instrumenti (nastavak)

Dugoročni finansijski plasmani u hartije od vrijednosti raspoloživi za prodaju (nastavak)

Ako se kasnije poništi obezvrjeđenje, vrijednost finansijskog plasmana prikazana u finansijskim iskazima se povećava do promijenjene procjene naknadivog iznosa u korist rezervi.

Finansijska ulaganja se isknižavaju onda kada pravo na priliv po osnovu finansijskog ulaganja prestane, odnosno, kada IRFCG A.D. suštinski prenese sve rizike i koristi od vlasništva. Iznos više / (manje) ostvarene prodajne vrijednosti po osnovu prodaje hartija od vrijednosti u odnosu na vrijednost koja je iskazana u poslovnim knjigama IRFCG A.D., priznaje se u korist odnosno na teret rezervi u iskazu o finansijskoj poziciji do iznosa koji je ranije priznat, dok se razlika knjiži u korist odnosno na teret iskaza o ukupnom rezultatu.

Otpis ulaganja u hartije od vrijednosti raspoloživih za prodaju vrši se u cjelosti za akcije privrednih društava koja su trajno prestala sa poslovanjem ili za koja je okončan postupak stečaja. Djelimičan otpis dugoročnih finansijskih plasmana vrši se za akcije privrednih društava kod kojih je došlo do smanjenja akcijskog kapitala po osnovu pokrića gubitaka iz poslovanja u skladu sa Odlukom Skupštine akcionara navedenih privrednih društava.

Prihodi od prodaje stečajne mase privrednih društava koja su prestala sa poslovanjem, odnosno privrednih društava kod kojih je obezvrjeđenje vrijednosti plasmana izvršeno u cjelosti, priznaju se u trenutku naplate.

Ulaganja u kapital pridruženih pravnih lica

Pridružena pravna lica predstavljaju ona društva u kojima IRFCG A.D. ima udio u vlasništvu između 20% i 50% ili u kojima ima značajan uticaj, ali koja nisu pod njegovom kontrolom. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica iskazana su po istorijskoj nabavnoj vrijednosti.

Ukoliko postoji indikacija da za navedena ulaganja postoji obezvrjeđenje, naknadivi iznos te imovine se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja. Ukoliko je naknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrijednosti iskazane u finansijskim iskazima, vrijednost ulaganja iskazanog u finansijskim iskazima se smanjuje do svoje naknadive vrijednosti i priznaje na teret iskaza o ukupnom rezultatu.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplatama, koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Oni nastaju kada IRFCG A.D. obezbjedi novčana sredstva dužniku direktno ili preko poslovnih banaka u Crnoj Gori bez namjere da trguje potraživanjem.

Kredit se priznaju u trenutku kada se gotovinska sredstva plasiraju korisnicima kredita.

U skladu sa Zakonom o Investiciono razvojnom fondu Crne Gore („Sl. list CG“, br. 88/09 i 40/10) na IRFCG A.D. se ne primjenjuju odredbe Zakona o bankama („Sl. list CG“, br. 17/08, 44/10 i 44/11) kojim se uređuje osnivanje i poslovanje banaka osim odredbi koje se odnose na adekvatnost kapitala i upravljanje rizicima.

Odluka Centralne banke Crne Gore o adekvatnosti kapitala definiše:

- Elemente i način izračunavanja sopsstvenih sredstava banke;
- Metodologiju za izračunavanje potrebnog kapitala za kreditni rizik, rizik izmirenja/isporuke i rizik druge ugovorne strane, tržišne rizike i operativni rizik, i
- Način izračunavanja koeficijenta solventnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Finansijski instrumenti (nastavak)

Kreditni i potraživanja (nastavak)

Rukovodstvo IRFCG A.D. smatra da na poslovanje IRFCG A.D., saglasno Zakonu o IRFCG A.D., se primjenjuju odredbe odluke o adekvatnosti kapitala. Zahtjevani minimalni iznos koeficijenta solventnosti kao relativnog pokazatelja izloženosti banke rizicima u poslovanju, shodno pomenutoj odluci, iznosi 12%. Imajući u vidu da kapital IRFCG A.D. na 31. decembra 2011. godine iznosi EUR 99,361,508 i značajno premašuje iznos izloženosti IRFCG A.D. kreditnom, kao dominantnom riziku sa kojim je IRFCG A.D. u svom poslovanju suočen, očigledno je da je koeficijent solventnosti IRFCG A.D. daleko iznad zahtijevanih minimalnih vrijednosti i to uvažavajući obračun istog na osnovu najrigoroznijih parametara. Kako se u narednom periodu očekuje i pojava dužničkih izvora finansiranja u pasivi IRFCG A.D., naš stav je da se u narednom periodu definišu detaljne procedure koje će biti u skladu sa odlukom o adekvatnosti kapitala.

Obzirom da je trenutni koeficijent solventnosti IRF-a očigledno iznad propisanih minimuma, a da je odluka o adekvatnosti kapitala izuzetno obimna, mišljenja smo da bi u ovoj fazi poslovanja IRFCG A.D. detaljnije bavljenje ovom problematikom bilo necjelishodno.

Na osnovu Odluke Centralne banke, o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br. 60/08, 41/09 i 40/11) IRFCG A.D. i u skladu sa navedenom odlukom utvrđuje procenat obezvrjeđenja za direktno odobrene kredite i klasifikuje ih u sljedeće kategorije:

- kategorija A (dobra aktiva) – u koju se klasifikuju stavke za koje se procjenjuje da će u skladu sa ugovorom biti u cjelosti naplaćene
- kategorija B (aktiva sa posebnom napomenom) – sa podkategorijama B1 i B2 u koje se klasifikuju stavke za koje postoji niska vjerovatnoća ostvarivanja gubitka ali koje zahtijevaju posebnu pažnju, jer bi potencijalni rizik ukoliko ne bi bio adekvatno praćen, mogao da dovede do slabijih perspektiva u pogledu naplate
- kategorija C (substandardna aktiva) – sa podkategorijama C1, C2, C3 i C4 za koje postoji visoka vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, zbog jasno utvrđenih slabosti koje ugrožavaju naplatu
- kategorija D (sumnjiva aktiva) – u koju se klasifikuju stavke za koje je naplata u cjelosti, imajući u vidu kreditnu sposobnost zajmoprimca, vrijednost i mogućnost realizacije sredstava obezbjeđenja, malo vjerovatna
- kategorija E (gubitak) – u koju se klasifikuju stavke koje će biti u potpunosti nenaplative, ili će biti naplative u neznatnom iznosu.

U grupu "E" se klasifikuju krediti za koje su ispunjeni sljedeći uslovi:

- analiza profitabilnosti pokazuje da postoji neprofitabilnost i neekonomičnost u poslovanju dužnika
- ukoliko je dužnik visoko nelikvidan
- izrazito visoka zaduženost dužnika
- prilivi u posljednje dvije godine značajno manji od odliva
- kašnjenje dužnika prema IRFCG A.D. , u periodu dvije godine prije klasifikacije duže od 365 dana.

U grupu "E" klasifikuju se i krediti odobreni dužniku nad kojim se vodi stečajni postupak ili postupak likvidacije.

Dugoročni krediti dati zaposlenima

Dugoročni krediti dati zaposlenima prikazuju se u iznosima datih sredstava (nominalnoj vrijednosti), a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti uz primjenu ugovorene kamatne stope. Po procjeni rukovodstva IRFCG A.D., efekti odstupanja od MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i vrednovanje“ nisu od materijalnog značaja na finansijske iskaze IRFCG A.D. posmatrane u cjelini.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Finansijski instrumenti (nastavak)

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

U iskazu gotovinskih tokova pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka i novčana sredstva oročena kod poslovnih banaka na period do jedne godine kao i ona koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

Obaveze iz poslovanja

Ostale obaveze iz poslovanja se procjenjuju po njihovoj nominalnoj vrijednosti.

3.12. Rezervisanja za gubitke po osnovu sudskih sporova

IRFCG A.D. procjenjuje mogući nepovoljni razvoj događaja kao rezultat zbivanja u prošlosti i ukoliko je vjerovatnoća preko 50% da će sudski spor biti izgubljen, IRFCG A.D. vrši rezervisanje kojim se u cjelini obezbjeđuje iznos potencijalne obaveze po osnovu negativnog razrješenja sudskog spora.

3.13. Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika IRFCG A.D. je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo IRFCG A.D. vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva IRFCG A.D., iznosi u ovim finansijskim iskazima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

INVESTICIONO RAZVOJNI FOND CRNE GORE A.D., PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

4. PRIHODI OD PRODAJE (KAMATA IZ OSNOVNE DJELATNOSTI)

	Godina koja se završava 31. decembra 2011. godine	(Iznosi u EUR) Za period od 1. februara do 31. decembra 2010. godine
Prihodi od kamata po osnovu:		
- kratkoročnih finansijskih plasmana	946,407	1,201,490
- datih kredita	1,253,309	1,004,060
- datih kredita zaposlenim	6,186	6,828
- dospjelih obveznica za potrebe ulaganja u saniranje drumskih puteva	2,989	26,764
- nedospjelih obveznica za potrebe ulaganja u saniranje drumskih puteva	27,590	161,074
- dospjelih obveznica za finansiranje infrastrukturnih i ekoloških projekata	35,263	187,717
- nedospjelih obveznica za finansiranje infrastrukturnih i ekoloških projekata	328,496	1,346,733
- depozita po viđenju	10,370	5,865
- zateznih kamata	4,022	-
Prihodi od naknada za direktno odobrene kredite	114,316	620
	<u>2,728,948</u>	<u>3,941,151</u>

5. TROŠKOVI ZARADA NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	Godina koja se završava 31. decembra 2011. godine	(Iznosi u EUR) Za period od 1. februara do 31. decembra 2010. godine
Troškovi neto zarada	373,469	212,348
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	54,266	32,318
Troškovi doprinosa na zarade na teret zaposlenog	125,560	75,877
Troškovi doprinosa na zarade na teret poslodavca	56,375	34,732
Bruto naknade za topli obrok	-	16,490
Bruto naknade za upravni odbor	28,549	30,284
Bruto naknade za ugovor o djelu	27,261	30,746
Troškovi službenih putovanja	12,550	8,424
Troškovi regresa	-	17,882
Ostali lični rashodi	15,707	10,987
	<u>693,737</u>	<u>470,088</u>

6. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

	Godina koja se završava 31. decembra 2011. godine	(Iznosi u EUR) Za period od 1. februara do 31. decembra 2010. godine
Troškovi amortizacije nematerijalne imovine	5,416	-
Troškovi amortizacije materijalne imovine	32,778	21,419
	<u>38,194</u>	<u>21,419</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

7. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	Godina koja se završava 31. decembra 2011. godine	(Iznosi u EUR) Za period od 1. februara do 31. decembra 2010. godine
Troškovi registracije Fonda	6,663	29,741
Troškovi sponzorstava i pomoći koje odobrava Upravni odbor	60,050	69,900
Troškovi državnih projekata u kojima IRFCG A.D., učestvuje	-	120,500
Troškovi održavanja	20,954	13,185
Troškovi telefona i ostalih PTT usluga	18,541	14,814
Troškovi reprezentacije	15,838	14,589
Troškovi obezbijeđenja	10,560	-
Troškovi platnog prometa	28,017	10,317
Troškovi stručnih usluga	87,128	12,869
Troškovi osiguranja	3,821	6,265
Troškovi oglasa, stručne literature i usavršavanja	30,674	13,906
Troškovi taksi i članarina	7,325	8,269
Drugi poslovni rashodi	55,954	5,166
	345,525	319,521

8. FINANSIJSKI PRIHODI

	Godina koja se završava 31. decembra 2011. godine	(Iznosi u EUR) Za period od 1. februara do 31. decembra 2010. godine
Prihodi po osnovu dividendi isplaćenih		
- u novcu	200,000	80,000
- u akcijama	186,181	288,931
- u udjelima	-	532,957
	386,181	901,888
Prihodi od kamata za faktoring poslove	16,055	-
	402,236	901,888

9. OSTALI PRIHODI

	Godina koja se završava 31. decembra 2011. godine	(Iznosi u EUR) Za period od 1. februara do 31. decembra 2010. godine
Prihodi od ukidanja rezervisanja za sudske sporove (napomena 20)	8,958	213,380
Prihodi od naplate obveznica stare devizne štednje	2,700	3,004
Prihodi od svođenja obveznica stare devizne štednje	9,612	47,320
Prihodi od naplate iz stečajne mase	550,201	41,770
Prihodi od prodaje osnovnih sredstava i investicionih nekretnina	43,864	5,700
Prihodi od procjene investicionih nekretnina (napomena 13)	604,956	-
Prihodi od naptale sumnjivih i spornih potraživanja ispravljenih u skladu sa odlukom Centralne banke	9,973	-
	1,230,264	311,174

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

10. OSTALI RASHODI

	Godina koja se završava 31. decembra 2011. godine	(Iznosi u EUR) Za period od 1. februara do 31. decembra 2010. godine
Rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti investicionih nekretnina (napomena 13)	1,693,775	21,119
Troškovi rezervacije na glavnici u skladu sa odlukom Centralne banke o upravljanju kreditnim rizikom	898,666	390,099
Troškovi rezervacije na kamatu u skladu sa odlukom Centralne banke o upravljanju kreditnim rizikom	9,312	55
Troškovi otpisa potraživanja	-	29,627
Ostali rashodi	1,606	1,364
	<u>2,603,359</u>	<u>442,264</u>

Rezervacije su izvršene u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br. 60/08 i 41/09) kojom su utvrđeni: elementi upravljanja kreditnim rizikom, minimalni kriterijumi i način klasifikacije stavki aktive po osnovu kojih je IRFCG A.D. izložen kreditnom riziku, način obračuna i suspendovanja nenaplaćene kamate i način utvrđivanja minimalnih rezervacija za pokriće potencijalnih gubitaka koji proizilaze iz izloženosti IRFCG A.D. kreditnom riziku.

11. POREZ NA DOBIT

a) Komponente poreza na dobit

	Godina koja se završava 31. decembra 2011. godine	(Iznosi u EUR) Za period od 1. februara do 31. decembra 2010. godine
Tekući porez	(20,492)	(267,635)
Odošeni porez	(9,045)	(3,830)
	<u>(29,537)</u>	<u>(271,465)</u>

b) Usaglašavanje iznosa poreza na dobit i proizvoda rezultata poslovanja prije oporezivanja i propisane poreske stope

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Gubitak u iskazu o ukupnom rezultatu prije oporezivanja	705,063	3,900,082
Poreska stopa 9%	63,456	351,007
Rashodovanja i obezvrjeđenja vrijednosti koja se ne priznaju u poreske svrhe	98	-
Oprema do EUR 300 koja se ne priznaje u poreske svrhe	739	1,628
Prihodi po osnovu dividendi i udjela u dobiti rezidentnih pravnih lica	(34,756)	(81,170)
	<u>29,537</u>	<u>271,465</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
 Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

11. POREZ NA DOBIT (nastavak)
c) Odloženi porezi

	Stanje na dan 1. februara/ 1. januara	Smanjenja preko iskaza o ukupnom rezultatu	Povećanja preko kapitala	Stanje na dan 31. decembra
2010. godina				
Odožene poreske obaveze koje se odnose na				
Privremene razlike na nematerijalnim ulaganjima	-	(3,830)	-	(3,830)
nekretninama i opremi	-	(3,830)	-	(3,830)
2011. godina				
Odožene poreske obaveze koje se odnose na				
Privremene razlike na nematerijalnim ulaganjima	(3,830)	(9,045)	-	(12,875)
nekretninama i opremi	(3,830)	(9,045)	-	(12,875)

Odloženi porezi se odnose na privremene razlike između osnovice po kojoj se nekretnine i oprema priznaju u poreskom bilansu i iznosa po kojima su ta sredstva iskazana u finansijskim iskazima Društva.

12. NEMATERIJALNA ULAGANJA I NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ukupno	(Iznosi u EUR) Nematerijalna ulaganja
Nabavna vrijednost					
Stanje, 1. januara 2010.	-	-	-	-	-
Povećanje po osnovu prenosa imovine iz Fonda za Razvoj Crne Gore	248,820	619,859	28,055	896,734	-
Povećanja	-	-	70,455	70,455	-
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(307)	(307)	-
Stanje, 31. decembra 2010.	248,820	619,859	98,203	966,882	-
Stanje, 1. januara 2011.	248,820	619,859	98,203	966,882	-
Povećanja	-	999,609	87,240	1,086,849	162,473
Prenosi na investicione nekretnine (napomena 13)	(248,820)	(619,859)	-	(868,679)	-
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(5,191)	(5,191)	-
Stanje, 31. decembra 2011.	-	999,609	180,252	1,179,861	162,473
Ispravka vrijednosti					
Stanje, 1. januara 2010.	-	-	-	-	-
Amortizacija	-	8,284	13,135	21,419	-
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(278)	(278)	-
Stanje, 31. decembra 2010.	-	8,284	12,857	21,141	-
Stanje, 1. januara 2011.	-	8,284	12,857	21,141	-
Amortizacija	-	9,698	23,080	32,778	5,416
Prenosi na investicione nekretnine (napomena 13)	-	(15,816)	-	(15,816)	-
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(3,729)	(3,729)	-
Stanje, 31. decembra 2011.	-	2,166	32,208	34,374	5,416
Sadašnja vrijednost					
31. decembra 2011. godine	-	997,443	148,044	1,145,487	157,057
31. decembra 2010. godine	248,820	611,575	85,346	945,741	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

13. INVESTICIONE NEKRETNINE

Investicione nekretnine sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine u iznosu od EUR 4,428,850 odnose se na sljedeće nekretnine:

- nekretnine koje su pravnom prethodniku IRFCG A.D., Fondu za razvoj pripale nakon likvidacije preduzeća „Transervis“ D.D. Bijelo Polje u iznosu od EUR 617,162, odnosno nekretnina u iznosu EUR 257,286 koja se odnosi na objekat u Herceg Novom koji je u vlasništvu IRFCG A.D., a koji on ne koristi u poslovne svrhe;
- nekretnine koje je IRFCG A.D. koristio u poslovne svrhe u 2010. godini u iznosu od EUR 930,742;
- nekretnine koje je u toku 2011. godine IRFCG A.D. kupio od Rudnika boksita A.D., Nikšić (kupljene u iznosu EUR 2,500,000) i Duvankomerc d.o.o. u stečaju Podgorica u iznosu EUR 1,554,108 odnosno EUR 1,069,552.

Na nepokretnosti u Nikšiću - Bulevar 13. Jula i nepokretnostima u Herceg Novom u Ulici Njegoševoj i Hotelu Metalurg, kupljenim od Rudnika boksita A.D., Nikšić upisane su hipoteke odnosno zabilješke o restituciji. Nevedene nepokretnosti su do datuma sastavljanja ovih finansijskih iskaza formalno prenešene na IRFCG A.D..

Investicione nekretnine sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine prikazane su u pregledu koji slijedi:

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
1. Herceg Novi – Stepenište Kralja Tvrtka 1	257,286	467,500
2. Bijelo Polje – Voja Lješnjaka	217,652	235,679
3. Bijelo Polje – Nedakučko polje	329,580	442,224
4. Bijelo Polje – Nedakusi	69,930	39,960
5. Bijelo Polje – Sl. Penezića	-	-
6. Podgorica - Novaka Miloševa (Duvankomerc)	1,069,552	-
7. Podgorica - Bulevara Revolucije	930,742	-
8. Nikšić - Mokra njiva	641,788	-
9. Nikšić - Bulevar 13. jula	-	-
10. Herceg Novi - Topla Hotel Metalurg	305,821	-
11. Herceg Novi - Ulica Njegoševa 496	351,600	-
12. Herceg Novi - Ulica Njegoševa 269	254,899	-
	4,428,850	1,185,363

Promjene vrijednosti investicionih nekretnina u 2011. i 2010. godini prikazane je sljedećoj tabeli:

	Godina koja se završava 31. decembra 2011. godine	(Iznosi u EUR) Za period od 1. februara do 31. decembra 2010. godine
Početno stanje godine/perioda	1,185,363	1,206,482
Kupovine u toku godine	3,500,000	-
Prenos sa osnovnih sredstava (napomena 12)	852,863	-
Prodaje u toku godine	(20,557)	-
Pozitivan efekat procjene (napomena 9)	604,956	-
Negativan efekat procjene (napomena 10)	(1,693,775)	(21,119)
	4,428,850	1,185,363

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

14. UČEŠĆA U KAPITALU

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Ulaganja u hartije od vrijednosti – akcije raspoložive za prodaju (napomena 14(a))	10,966,495	16,785,329
Ulaganja u kapital pridruženih pravnih lica (napomena 14(b))	7,932,957	7,932,957
	<u>18,899,452</u>	<u>24,718,286</u>

14(a). Dugoročni finansijski plasmani raspoloživi za prodaju

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Dugoročni finansijski plasmani – privredna društva koja su registrovana kod CDA	80,452,028	91,433,979
Minus: Obezvrjeđenje vrijednosti	<u>(69,485,533)</u>	<u>(74,742,677)</u>
	10,966,495	16,691,302
Dugoročni finansijski plasmani - privredna društva koja nisu registrovana kod CDA	648,378	5,601,041
Minus: Obezvrjeđenje vrijednosti	<u>(648,378)</u>	<u>(5,507,014)</u>
	-	94,027
	<u>10,966,495</u>	<u>16,785,329</u>

Privredna društva koja su registrovana kod CDA

Fer vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana namijenjenih prodaji, procenat učešća IRFCG A.D., u ukupnom kapitalu akcionarskih društava koja su registrovana kod CDA i ukupan broj akcija u vlasništvu IRFCG A.D., prikazan je u pregledu koji slijedi:

	Broj akcija u vlasništvu Fonda	Učešće IRFCG A.D. %	31. decembra 2011. godine	31. decembra 2010. godine
Plantaže A.D., Podgorica	38,026,806	22.23	7,209,882	10,884,508
Simo Milošević A.D., Igalo	90,411	23.65	1,303,193	3,010,515
HTP Ulcinjska rivijera A.D., Ulcinj	116,567	7.65	167,204	309,054
Montepranzo - Bokaprodukt A.D., Tivat	57,710	51.40	2,018,944	2,018,944
Barska plovidba A.D., Bar	371,465	16.16	216,750	417,898
Velika plaža A.D., Ulcinj	5,769	9.82	47,955	47,955
Ostala privredna društva			<u>2,567</u>	<u>2,428</u>
			<u>10,966,495</u>	<u>16,691,302</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

14. UČEŠĆA U KAPITALU (nastavak)

Privredna društva koja nisu registrovana kod CDA

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
„Tara“ UTIP D.D., Cetinje	-	2,051,778
„Konkol“ D.D., Kolašin	-	705,584
„TIŠ“ D.D., Šavnik	-	591,838
„Mladost“ D.D., Berane	-	451,376
„Verušanka“ D.D., Podgorica	-	418,529
„Pilana“ D.D., Danilovgrad	-	400,348
„Obnova“ D.D., Podgorica	-	313,427
„Biteks“ D.D., Biševo	264,598	264,598
„Šumsko gazdinstvo“ D.D., Cetinje	119,155	119,155
„Promet“ D.D., Pljevlja	84,978	84,978
„Urboprojekt“ D.D., Pljevlja	71,147	71,147
„Matica ČTK“ D.D., Podgorica	70,236	70,236
Ostala društva	38,265	58,047
	<u>648,379</u>	<u>5,601,041</u>
Minus: Obezvrjeđenje vrijednosti	(648,379)	(5,507,014)
	<u>-</u>	<u>94,027</u>

14(b). ULAGANJA U KAPITAL PRIDRUŽENIH PRAVNIH LICA

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Javno preduzeće „Regionalni vodovod crnogorsko primorje“, Budva (učešće Fonda 27.74%)	7,932,957	7,932,957
Ostala društva	31,078	31,078
	<u>7,964,035</u>	<u>7,964,035</u>
Minus: Obezvrjeđenje vrijednosti	(31,078)	(31,078)
	<u>7,932,957</u>	<u>7,932,957</u>

U skladu sa zaključcima Vlade Crne Gore od 14. februara 2008. godine i Protokola o finansiranju i upravljanju projektom održivog razvoja turizma u Crnoj Gori, Upravni odbor pravnog prethodnika IRFCG A.D., Fond za razvoj je 17. marta 2008. godine donio Odluku o ulaganju u kapital Javnog preduzeća „Regionalni vodovod crnogorsko primorje“, Budva u iznosu EUR 5,400,000.

Upravni odbor „Regionalni vodovod crnogorsko primorje“, Budva je 3. novembra 2010. godine donio odluku o raspodjeli dobiti iz 2008. i 2009. godine u skladu sa kojom je novčani ulog IRFCG A.D., shodno ulogu, povećan za EUR 532,957 (napomena 8).

U skladu sa zaključcima Vlade Crne Gore od 2. decembra 2010. godine Odbor direktora IRFCG A.D. je 14. decembra 2010. godine donio Odluku o povećanju kapitala Javnog preduzeća „Regionalni vodovod crnogorsko primorje“, Budva u iznosu EUR 2,000,000.

Nakon sprovedenog postupka transformacije navedenog javnog preduzeća u Društvo sa ograničenom odgovornošću, IRFCG A.D. će pripasti srazmjernan dio vlasništva u novoformiranom društvu. Do datuma sastavljanja ovih finansijskih iskaza navedena transformacija nije sprovedena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

15. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJAKI PLASMANI

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Dugoročne državne obveznice koje se drže do dospjeća (napomena 15(a))	5,907,781	7,733,314
Dugoročni krediti (napomena 15(b))	30,614,522	26,754,226
Dugoročni krediti dati zaposlenima (napomena 15(c))	734,886	369,135
Dugorično oročeni depoziti kod banaka (napomena 15(d))	1,284,500	2,000,000
	<u>38,541,689</u>	<u>36,856,675</u>

15(a). Državne obveznice koje se drže do dospjeća

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Obveznice stare devizne štednje	273,702	350,869
Minus: Obezvrjeđenje vrijednosti	<u>(51,624)</u>	<u>(63,936)</u>
	222,078	286,933
Obveznice za potrebe ulaganja u saniranje mreže drumskih puteva	640,723	820,012
Obveznice za finansiranje infrastrukturnih i ekoloških projekata	8,676,662	9,695,891
	9,539,463	10,802,836
Minus: Tekuće dospjeće (napomena 17)	<u>(3,631,682)</u>	<u>(3,069,522)</u>
	<u>5,907,781</u>	<u>7,733,314</u>

Obveznice stare devizne štednje sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine prikazane su u pregledu koji slijedi:

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Obveznice stare devizne štednje		
Obveznice 2011 (OB 11)	-	74,468
Obveznice 2012 (OB 12)	42,762	40,979
Obveznice 2013 (OB 13)	36,070	34,885
Obveznice 2014 (OB 14)	36,363	35,925
Obveznice 2015 (OB 15)	38,848	37,839
Obveznice 2016 (OB 16)	34,102	32,043
Obveznice 2017 (OB 17)	33,933	30,794
Minus: Tekuće dospjeće (napomena 17)	<u>(42,762)</u>	<u>(74,468)</u>
	<u>179,316</u>	<u>212,465</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

15. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJAKI PLASMANI (nastavak)

15(a). Državne obveznice koje se drže do dospelja (nastavak)

Promjene obezvrjeđenja vrijednosti dugoročnih državnih obveznica stare devizne štednje za 2011. i 2010. godinu prikazane su u sljedećoj tabeli:

	Godina koja se završava 31. decembra 2011. godine	(Iznosi u EUR) Za period od 1. februara do 31. decembra 2010. godine
Stanje na početku perioda	63,936	114,261
Svođenje na tržišnu fer vrijednost tokom perioda	(12,312)	(50,325)
Stanje na kraju godine/perioda	<u>51,624</u>	<u>63,936</u>

Pravni prethodnik IRFCG A.D., Fond za razvoj je od 2006. godine do zaključno sa 31. januarom 2011. godine izvršio kupovinu 13,767,741 obveznica za finansiranje infrastrukturnih i ekoloških projekata Opština u Crnoj Gori. Obveznice imaju prinos po fiksnoj kamatnoj stopi od 3% do 5% godišnje, dospijevaju godišnje, počev od 2009. do 2018. godine. Nominalna vrijednost obveznice iznosi EUR 1. Obveznice za potrebe za finansiranje infrastrukturnih i ekoloških projekata sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine prikazane su u pregledu koji slijedi:

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Opština Andrijevisa	186,877	239,169
Opština Berane	500,000	500,000
Opština Budva	602,775	602,775
Opština Bijelo Polje	842,283	842,283
Opština Bar	404,458	480,171
Opština Cetinje	535,696	650,864
Opština Danilovgrad	547,369	547,369
Opština Kolašin	672,774	771,806
Opština Nikšić	883,794	983,323
Opština Podgorica	1,383,322	1,538,746
Opština Plav	195,347	244,124
Opština Plužine	341,671	419,378
Opština Pljevlja	786,206	838,744
Opština Rožaje	359,134	503,251
Opština Šavnik	219,675	269,641
Opština Žabljak	215,281	264,247
	<u>8,676,662</u>	<u>9,695,891</u>
Minus: Tekuće dospelje (napomena 17)	<u>(3,417,053)</u>	<u>(2,815,765)</u>
	<u><u>5,259,609</u></u>	<u><u>6,880,126</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

15. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJAKI PLASMANI (nastavak)

15(a). Državne obveznice koje se drže do dospeljeća (nastavak)

Pravni prethodnik IRFCG A.D., Fond za razvoj je od 20. juna 2006. godine do zaključno sa 31. januarom 2010. godine izvršio kupovinu 1,492,827 obveznica za potrebe ulaganja u saniranje mreže drumskih puteva u skladu sa Odlukom Vlade Crne Gore o emisiji obveznica („Sl. list CG“ 30/06). Obveznice imaju prinos po fiksnoj kamatnoj stopi od 3% godišnje, dospjevaju godišnje, svakog 15. juna, počev od 2009. do 2015. godine. Nominalna vrijednost jedne obveznice iznosi EUR 1. Obveznice za potrebe ulaganja u saniranje mreže drumskih puteva sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine prikazane su u pregledu koji slijedi:

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Obveznice 2011 (DP 11)	-	179,289
Obveznice 2012 (DP 12)	171,867	171,867
Obveznice 2013 (DP 13)	164,233	164,233
Obveznice 2014 (DP 14)	156,364	156,363
Obveznice 2015 (DP 15)	148,259	148,260
Minus: Tekuće dospeljeće (napomena 17)	(171,867)	(179,289)
	468,856	640,723

15(b). Dugoročni krediti

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Dugoročni investicioni krediti		
<i>a) Poslovne banke</i>		
Crnogorska komercijalna banka A.D., Podgorica	9,771,593	12,798,154
Prva banka Crne Gore A.D., Podgorica	4,366,300	6,088,237
NLB Montenegro banka A.D., Podgorica	4,365,280	4,262,659
Atlasmont banka A.D., Podgorica	3,436,941	4,196,983
Hypo Alpe Adria banka A.D., Podgorica	2,582,086	2,553,209
Hipotekarna banka A.D., Podgorica	2,368,019	2,232,129
Komercijalna banka A.D., Budva	654,766	640,408
Jugobanka A.D., Kotor	462,232	462,232
Erste Bank A.D., Podgorica	1,049,272	280,000
Invest banka Montenegro A.D., Podgorica	107,280	252,531
Podgorička banka A.D., Podgorica	38,347	49,944
	29,202,116	33,816,486
Minus: Obezvrjeđenje vrijednosti	(500,580)	(500,580)
	28,701,536	33,315,906
<i>b) Fizička lica</i>	16,067	16,067
Minus: Obezvrjeđenje vrijednosti	(16,067)	(16,067)
	-	-
<i>c) Privredna društva i institucije</i>	12,836,190	1,375,453
Minus: Obezvrjeđenje vrijednosti	(980,026)	(91,333)
	11,856,164	1,284,120
Ostali dugoročni krediti – devizne pozajmice		
KAP (USD 1,500,000 i EUR 1,757,390)	2,886,890	2,886,890
Jugooceanija A.D., Kotor (USD 534,887)	402,770	402,770
	3,289,660	3,289,660
Minus: Obezvrjeđenje vrijednosti	(3,289,660)	(3,289,660)
	-	-
Ukupna potraživanja po osnovu dugoročnih kredita	45,344,033	38,497,666
Minus: Ukupno obezvrjeđenje vrijednosti	(4,786,333)	(3,897,640)
	40,557,700	34,600,026
Minus: Tekuće dospeljeće (napomena 17)	(9,943,178)	(7,845,800)
	30,614,522	26,754,226

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

15. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJAKI PLASMANI (nastavak)

15(b). Dugoročni krediti (nastavak)

Fond za razvoj kao pravni prethodnik IRFCG A.D., je sa Kombinatom aluminijuma A.D., Podgorica („KAP“) dana 2. juna 1998. godine zaključio Ugovor o deviznoj pozajmici i prenio sredstva u iznosu od USD 1,500,000. Fond za razvoj je takođe sa KAP-om dana 12. juna 1998. godine zaključio i Ugovor o deviznoj pozajmici, odnosno Aneks istog ugovora dana 01. jula 1998. godine kojim je Fond za razvoj odobrio KAP-u deviznu pozajmicu i prenio mu sredstva u iznosu od DEM 3,437,156. Kako KAP po dospelosti nije ispoštovao obavezu povraćaja odobrenih sredstva to je Fond za razvoj dana 2. novembra 2007.godine podnio tužbu Privrednom sudu u Podgorici protiv KAP-a za povraćaj datoga, u ukupnom iznosu od EUR 4,623,397 sa pripadajućom kamatom počev od 1. novembra 2007. godine pa do isplate. Privredni sud Podgorica je dana 12. januara 2011. godine donio presudu P.br.624/07 kojom je tuženi - KAP obavezan da plati Fondu za razvoj, odnosno sada pravnom sljedbeniku IRFCG A.D. iznos od EUR 4,623,397 sa pripadajućom kamatom.

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 19. oktobra 2009. godine donijela zaključak br. 03-1105 kojim je utvrdila Predlog Ugovora o poravnanju između države Crne Gore, Fonda za razvoj, Fonda PIO i Zavoda za zapošljavanje s jedne strane i CEAC-a, EN+Grupe, KAP-a i Rudnika Boksita Nikšić , s druge strane. U skladu sa Zaključkom Vlade Upravni odbor Fonda za razvoj Crne Gore je donio Odluku br. 0202-8/136 od 23.10.2009.godine o prihvatanju predloga Ugovora o poravnanju.

Ugovorom o poravnanju br. 0102-1708/1 od 16. novembra 2009. godine, zaključenim između Fonda za razvoj, Fonda PIO Crne Gore, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i Države Crne Gore sa jedne i CEAC Holdings Limited, En+Group Limited, KAP AD Podgorica i Rudnika boksita AD Nikšić sa druge strane, ugovorne strane postigli su cjelovit dogovor po svim pitanjima proisteklim iz ugovora o kupoprodaji akcija KAP-a i Rudnika bokista Nikšić, pripadajućih aneksa, međunarodne arbitraže pred Arbitražnim sudom u Frankfurtu i predmetnim poravnanjem takođe uredile pravne posljedice istog. Naime, Ugovorom o poravnanju, između ostalog, definisano je da se tužilac - Fond za razvoj Republike Crne Gore, odrekne potraživanja koje je imao prema tuženom KAP-u, prije privatizacije, a po navedenom tužbenom zahtjevu u iznosu od EUR 4,623,397.

Odredbе Ugovora o poravnanju stupile su na pravnu snagu, u punom kapacitetu, potpisivanjem Potvrde o zaključenju br. 03-1594/1 od 26. oktobra 2010. godine između istih strana, na Ugovor o poravnanju. U cilju pravnog procesuiranja-odricanja od tužbenog zahtjeva IRFCG A.D. se 8. novembra 2011. godine obratio zahtijevom Sudu kojim se definitivno i u cjelosti odrekao tužbenog zahtjeva na osnovu koje je sud 10. novembra 2011. godine donio presudu i prihvatio zahtijev IRFCG A.D. da se odriče potraživanja i pripadajuće kamate. Investiciono-razvojni fond Crne Gore A.D. do datuma sastavljanja ovih finansijskih iskaza nije formalno donio odluke o otpisu i isknjižavanju predmetnog potraživanja.

Dugoročni investicioni krediti se odnose na plasirana sredstva srednjim i malim privrednim društvima, preduzetnicima i fizičkim licima, posredstvom poslovnih banaka ili direktno. Navedeni krediti imaju ugovoreni rok otplate do sedam godina uz kamatnu stopu koja se kreće od 1.5% do 7% na godišnjem nivou. Sredstva koja su plasirana posredstvom poslovnih banaka obezbijeđena su mjenicama izdatim od strane banaka, odnosno sredstva koja su plasirana neposredno obezbijeđena su fiducijarnim prenosom prava svojine na nepokretnostima korisnika kredita ili kombinovano hipotekom, mjenicama i mjeničnim ovlašćenjima.

Dospjeće potraživanja po osnovu dugoročnih kredita prikazano je u narednoj tabeli:

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2011.	31. decembar 2010.
- do jedne godine	9,943,178	7,845,800
- od jedne do dvije godine	8,801,036	7,681,199
- od dvije do tri godine	7,886,730	6,462,010
- od tri do četiri godine	6,771,294	5,342,108
- preko četiri godine	8,652,135	7,268,909
	42,054,373	34,600,026

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

15. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJAKI PLASMANI (nastavak)

15(b). Dugoročni krediti (nastavak)

Promjene obezvrjeđenja vrijednosti potraživanja po osnovu datih dugoročnih kredita prikazane su u sljedećoj tabeli:

	Godina koja se završava 31. decembra 2011. godine	(Iznosi u EUR) Za period od 1. februara do 31. decembra 2010. godine
Stanje na početku perioda	3,897,640	3,695,142
Obezvrjeđenje u toku perioda	898,666	94,919
Naplaćeno u toku perioda	(9,973)	(5,562)
Kursiranje	-	113,141
	<hr/>	<hr/>
Stanje na kraju godine/perioda	4,786,333	3,897,640

15(c). Dugoročni krediti dati zaposlenima

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Dugoročni krediti dati zaposlenima	752,307	385,995
Minus: Obezvrjeđenje vrijednosti	(903)	(903)
	<hr/>	<hr/>
Minus: Tekuće dospjeće (napomena 17)	(16,518)	(15,957)
	<hr/>	<hr/>
	734,886	369,135

Dospjeće dugoročnih kredita datih zaposlenima prikazano je u sljedećoj tabeli:

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
- do jedne godine	16,518	15,957
- od jedne do dvije godine	19,914	16,553
- od dvije do tri godine	30,056	16,801
- od tri do četiri godine	30,440	17,052
- preko četiri godine	655,379	319,632
	<hr/>	<hr/>
	752,307	385,995

Upravni Odbor pravnog prethodnika IRFCG A.D., Fonda za razvoj je na sjednici od 8. decembra 2006. godine usvojio Pravilnik o rješavanju stambenih potreba zaposlenih u Fondu (broj 0202-8/108). Shodno pomenutom Pravilniku definisani su sljedeći uslovi za odobravanje stambenih kredita zaposlenima: krediti se dodjeljuju sa rokom otplate od 20 do 30 godina, kamatna stopa je 1% i zaposleni ima pravo korišćenja grejs perioda do 24 mjeseca. Pomenutim Pravilnikom nije definisano pravo na umanjene kredite. Odbor direktora IRFCG A.D., je 24. februara 2011. godine usvojio novi Pravilnik o rješavanju stambenih potreba zaposlenih. Obezvrjeđenje kredita predstavlja upis hipoteke na nepokretnostima u srazmjeri ne manjoj od 1:1 u odnosu na plasirana sredstva. U slučaju prestanka radnog odnosa, zaposleni je u obavezi da obezbijedi da, novi poslodavac, sa kojim zasniva radni odnos, garantuje za uredno izmirenje obaveza koje su definisane ugovorom o kreditu. Rukovodstvo IRFCG A.D. smatra da su potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih dugoročnih kredita zaposlenima naplativa u potpunosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

15. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJAKI PLASMANI (nastavak)

15(d). Dugoročno oročeni depoziti kod banaka

	Kamatna stopa	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Atlasmont banka A.D., Podgorica	3% godišnje	672,000	1,000,000
NLB Montenegro banka A.D., Podgorica	4% godišnje	562,500	1,000,000
Erste Bank A.D., Podgorica	5.25% godišnje	50,000	-
		1,284,500	2,000,000

Dugoročno oročeni depoziti kod banaka predstavljaju namjenski oročene depozite na period od 6 godina koje Banke u skladu sa uslovima ugovora moraju plasirati kroz kredite malim i srednjim preduzećima, odnosno preduzetnicima. Maksimalan iznos ka krajnjem korisniku može biti EUR 150,000, kamatna stopa do 8% dok se rok otplate definiše u saradnji sa klijentom. Banke same snose rizik povraćaja sredstava od korisnika, a u obavezi su da se IRFCG A.D., omogući nesmetano korišćenje sredstava nakon isteka perioda oročenja. U skladu sa ugovorima, Banke su nevedena sredstva bile u obavezi da plasiraju do zaključno sa 31. decembrom 2010. godine u suprotnom IRFCG A.D., pored ugovorene kamate može obračunati dodatnih 2% zatezne kamate.

U toku 2011 godine konstatovana je nenamjenska upotreba dijela namjenski oročenog depozita kod NLB Montenegrobanke A.D., Podgorica kod 6 plasiranih kredita, ukupne vrijednosti EUR 468,495. Na nenamjenski plasirana sredstva, u skladu sa ugovorom o oročenju, primjenjena je kamatna stopa 8%. Banka je izvršila povrat dijela namjenskog depozita za nenamjenski plasirana sredstva u ukupnom iznosu od EUR 433,500 do zaključno sa 31. decembrom. 2011. godine.

Atlasmont banka A.D., Podgorica izvršila je povrat dijela namjenskog depozita koji nije plasirala u predviđenom roku u ukupnom iznosu od EUR 328,000. Za jedan dio depozita, ukupne vrijednosti EUR 91,000 primjenjuje se kamatna stopa 4%, jer je ustanovljeno da sredstva nisu plasirana u opštinama sjevernog regiona shodno ugovoru.

IRFCG A.D. je 15. decembra .2011. godine oročio još jedan namjenski depozitu skladu sa Ugovorom o deponovanju sredstava koji je zaključen između IRFCG A.D., Opštine Tivat i Erste Bank A.D., Podgorica s ciljem pospješivanja privrednog razvoja na teritoriji opštine Tivat kroz kreditiranje preduzetnika i malih i srednjih preduzeća u ovoj opštini. Period oročenja depozita je 5 godina sa kamatnom stopom 5,25%. Rizik vraćanja plasiranih kredita preuzima banka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

16. POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Potraživanja po osnovu prodatih hartija od vrijednosti, udjela na odloženo plaćanje:		
D.D. Žitopromet, Spuž (A.D. Merkur, Budva)	274,407	274,407
D.D. Prevoz, Pljevlja (Džarić Miomir)	233,017	233,017
Ostali kupci	47,885	47,885
	<u>555,309</u>	<u>555,309</u>
Minus: Obezvrjeđenje vrijednosti	(555,309)	(555,309)
	-	-
Potraživanja po osnovu faktoringa	1,950,862	-
Potraživanja po osnovu kamata po osnovu:		
- obveznica za finansiranje infrastrukturnih i ekoloških projekata	1,700,774	1,469,583
- obveznica za potrebe ulaganja u saniranje mreže drumskih puteva	157,680	161,074
- dugoročnih i kratkoročnih kredita	72,642	42,688
- dugoročnih deviznih kredita	1,976,302	1,976,302
- kratkoročnih oročenih depozita	89,310	67,466
- kamate po zaključcima	535,027	535,028
- potraživanja po osnovu zatezних kamata	3,968	-
Ostala potraživanja po osnovu kamata	132,277	131,049
	<u>4,667,980</u>	<u>4,383,190</u>
Minus: Obezvrjeđenje vrijednosti	(2,651,745)	(2,642,434)
	<u>2,016,235</u>	<u>1,740,756</u>
Ostala potraživanja	78	-
	<u>3,967,175</u>	<u>1,740,756</u>

Najveći dio dugoročnih deviznih kredita se odnosi na potraživanja od Kombinata aluminijuma A.D., Podgorica po osnovu obračunatih zatezних kamata u iznosu EUR 1,835,057 (napomena 15 (b)).

Promjene obezvrjeđenja vrijednosti potraživanja iz poslovnih odnosa prikazane su u sljedećoj tabeli:

	Godina koja se završava 31. decembra 2011. godine	(Iznosi u EUR) Za period od 1. februara do 31. decembra 2010. godine
Početno stanje	3,197,743	3,223,368
Ispravke vrijednosti u toku perioda	-	1,279
Ispravke po osnovu odluke Centralne banke Crne Gore	9,311	55
Otpis u toku perioda	-	(26,959)
	<u>3,207,054</u>	<u>3,197,743</u>

17. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Potraživanja po osnovu kratkoročnih kredita i pozajmica	379,087	429,193
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja	13,591,378	10,931,279
	<u>13,970,465</u>	<u>11,360,472</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

17. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (nastavak)

Potraživanja po osnovu kratkoročnih kredita i pozajmica

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Potraživanja od Duvanskog kombinata A.D., Podgorica za kratkoročno pozajmljena sredstva	293,145	293,145
Kratkoročni krediti odobreni preko banaka	11,804	260,316
Kratkoročni direktni krediti	367,283	168,877
	<u>672,232</u>	<u>722,338</u>
Minus: Obezvrjeđenje vrijednosti	(293,145)	(293,145)
	<u>379,087</u>	<u>429,193</u>

U tabeli koja sljedi prikazano je tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja:

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Dugoročna potraživanja		
Dugoročni krediti (napomena 15 (b))	9,943,178	7,845,800
Dugoročni krediti dati zaposlenima (napomena 15 (c))	16,518	15,957
	<u>9,959,696</u>	<u>7,861,757</u>
Državne obveznice		
Državne obveznice stare devizne štednje (napomena 15(a))	42,762	74,468
Obveznice za potrebe ulaganja u saniranje mreže drumskih puteva (napomena 15(a))	171,867	179,289
Obveznice za finansiranje infrastrukturnih i ekoloških projekata (napomena 15(a))	3,417,053	2,815,765
	<u>3,631,682</u>	<u>3,069,522</u>
	<u>13,591,378</u>	<u>10,931,279</u>

18. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Žiro računi kod poslovnih banaka	991,036	220,357
Blagajna	80	190
Ostali novčani ekvivalenti	1,811	2,453
Gotovinski ekvivalenti - Kratkoročni finansijski plasmani	11,365,000	19,556,855
	<u>12,357,927</u>	<u>19,779,855</u>

Gotovinski ekvivalenti - kratkoročni finansijski plasmani su sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine plasirani sljedećim poslovnim bankama:

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Prva banka Crne Gore A.D., Podgorica	4,245,000	6,900,000
Atlasmont banka A.D., Podgorica	2,100,000	3,700,000
Crnogorska komercijalna banka A.D., Podgorica	1,000,000	2,680,000
NLB Montenegro banka A.D., Podgorica	270,000	1,976,855
Hypo Alpe-Adria banka A.D., Podgorica	650,000	1,700,000
Erste Bank A.D., Podgorica	1,100,000	1,200,000
Hipotekarna banka A.D., Podgorica	2,000,000	800,000
Komercijalna banka A.D., Budva	-	600,000
	<u>11,365,000</u>	<u>19,556,855</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

18. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI (nastavak)

Kratkoročni finansijski plasmani predstavljaju kratkoročno oročene depozite na period od 90 do 365 dana, sa kamatnom stopom od 5.5% do 6.5% na godišnjem nivou. U skladu sa ugovorima o oročenom depozitu, Fond uz prethodnu najavu može povući sredstva u roku od 7 dana.

19. KAPITAL

Kapital IRFCG A.D. sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine ukupne vrijednosti EUR 99,361,508 sastoji se od 99,361,508 akcija nominalne vrijednosti EUR 1 koje su u vlasništvu Vlade Crne Gore.

Zakonom je uređeno da osnivački kapital IRFCG A.D. ne može biti manji od EUR 50,000,000. Osnivački kapital IRFCG A.D. čini cjelokupni kapital Fonda za razvoj koji je umanjeno za obaveze po osnovu Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju („Sl. list CG“, br. 21/04 i 49/07). Osnivački kapital IRFCG A.D. činiće i sredstva koja su usmjerena Direkciji za mala i srednja preduzeća za finansiranje razvoja malih i srednjih preduzeća.

U toku 2011. godine u skladu sa odlukama i rješenjima i po osnovu prava preče kupovine IRFCG A.D. izvršio dvije emisije akcija. Prilikom prve dokapitalizacije, sprovedene u aprilu, u iznosu EUR 1,191,752 izvršen je prenos slobodnih noćanih sredstava od Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća, odnosno prilikom druge, u decembru, u iznosu EUR 929,249 IRFCG A.D. je dokapitalizovan sredstvima Ministarstva finansija.

Vlada Crne Gore, je na sjednici održanoj 18. marta 2010. godine, zaključkom broj 03-2242, predvidjela prenos sredstava (gotovine i oročenih depozita) Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća na žiro račun Fonda za razvoj, kako bi ista postala dio osnivačkog kapitala IRFCG A.D.. Istim zaključkom predviđena je obaveza Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća da izvrši procjenu kreditnog portfolija na dan 31. decembra 2010. godine, za svaki ugovor o kreditu pojedinačno, procjena mora biti izvršena od strane ovlaštenog procjenjivača. Procijenjeni iznos će predstavljati osnov za povećanje kapitala IRFCG A.D.. Do momenta sastavljanja ovih finansijskih iskaza procjena vrijednosti kreditnog portfolija Direkcije još nije sprovedena.

20. DUGOROČNA REZERVISANJA

Rezervisanja sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine u iznosu EUR 36,241 (napomena 22) predstavljaju rezervisanja nastala po osnovu pokrenutih tužbenih zahtjeva za raskid ugovora o privatizaciji, sklopljenim sa državnim fondovima za koje rukovodstvo smatra da IRFCG A.D. može biti izložen materijalno značajnim potencijalnim gubicima po navedenom osnovu.

Kretanja na rezervisanjima za sudske sporove prikazana su u sljedećoj tabeli:

	Godina koja se završava 31. decembra 2011. godine	(Iznosi u EUR) Za period od 1. februara do 31. decembra 2010. godine
Početno stanje	45,199	258,579
Ukidanje rezervisanja u toku godine/perioda (napomena 9)	(8,958)	(213,380)
	<u>36,241</u>	<u>45,199</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine

21. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	31. decembar 2011.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2010.
Obaveze po osnovu državnih projekata u kojima Fond učestvuje	-	120,500
Obaveze po osnovu faktoringa	391,661	-
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	41,448	-
Obaveze po osnovu avansa	27,854	-
Ostale obaveze	2,458	11,134
	463,421	131,634

22. SUDSKI SPOROVI

IRFCG A.D. sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine, vodi sudske sporove u kojima se javlja kao tužilac i kao jedna od tuženih strana.

Po procjeni rukovodstva, ukupna vrijednost sudskih sporova, bez procijenjenih efekata zatezних kamata i krajnjih troškova postupka, u kojima je IRFCG A.D., jedna od tuženih strana tj solidarno odgovara, iznosi EUR 1,596,670. IRFCG A.D. je sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine izvršio rezervisanje u iznosu EUR 36,241 (napomena 20) za sudske sporove za koje postoji velika vjerovatnoća da IRFCG A.D. može biti izložen materijalno značajnim potencijalnim gubicima po osnovu razrješenja tih sporova. IRFCG A.D. nije izvršio dodatna rezervisanja za eventualne obaveze po sudskim sporovima, zbog toga što po procjeni rukovodstva IRFCG A.D. i na osnovu dosadašnje sudske prakse kada su u pitanju slični sporovi pokrenuti protiv IRFCG A.D. (u toku 2011. godine 14 sporova je riješeno u korist IRFCG A.D.), iako nije sa sigurnošću moguće predvidjeti konačan ishod sporova, IRFCG A.D. neće biti izložen materijalno značajnim potencijalnim gubicima po ovom osnovu.

Ukupna vrijednost sudskih sporova sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine u kojima je Fond tužilac odnosno izvršni povjerilac iznosi EUR 770,000. Najveći dio ovih sporova odnosi se na naplatu potraživanja po osnovu dospjelih hartija od vrijednosti - obveznica otkupljenih od opština, odnosno naplatu potraživanja po osnovu direktnih kreditnih aranžamana. IRFCG A.D. je u toku 2011. godine putem suda naplatio novčana sredstva ili su novčana sredstva dobrovoljno plaćena kao direktan rezultat sudskog procesuiranja u iznosu od preko EUR 840,000.

23. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Dokapitalizacija slobodnim sredstvima Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća

Vlade Crne Gore je u skladu sa svojim Zaključkom br. 03-2242 od 25. marta 2010. godine izvršila još jednu dokapitalizaciju IRFCG A.D. slobodnim novčanim sredstvima Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća. Postupak dokapitalizacije je završen 19. marta 2012. godine, prenosom sredstava u iznosu EUR 875,856 na žiro račun IRFCG A.D.

Potraživanja od opština po osnovu obveznica za finansiranje infrastrukturnih i ekoloških projekata

U 2012. godini IRFCG A.D. je otpočeo sa pripremnim radnjama i pregovorima u cilju pretvaranja potraživanja prema opštinama, po osnovu obveznica za finansiranje infrastrukturnih i ekoloških projekata, u kredite. Iznos odobrenog kredita bi odgovarao ukupnom dospjelom i diskontovanom nedospjelom potraživanju po osnovu obveznica. Uslovi kreditnog aranžmana bi bili sljedeći: rok otplate do 8 godina uz grejs period do 12 mjeseci i kamatna stopa 4%. Kao instrument obezbjeđenja navedenih kredita IRFCG A.D. i Ministarstvo finansija bi sklopili ugovor o cesiji na račun sredstava egalizacionog fonda (ukoliko postoje uslovi) kao i mjenice i mjenična ovlašćenja. Za opštine koje nisu korisnice sredstava egalizacionog fonda obezbjeđenje bi bile mjenice i mjenična ovlašćenja i eventualno hipoteke na nepokretnosti u vlasništvu opština.